

Zdeněk Zouhar. Skladatel, muzikolog, knihovník

Zdeněk Zouhar pocházel z Kotvrdovic u Blanska. V letech 1946–1951 vystudoval na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně obory hudební a výtvarná výchova a zároveň se soukromě vzdělával v hudební kompozici u Janáčkova žáka Jana Kuncce. Po krátkém pedagogickém působení na gymnáziích v Bratislavě a ve Znojmě a po absolvování základní vojenské služby nastoupil Zdeněk Zouhar v listopadu roku 1953 do tehdejší Universitní knihovny jako pracovník Hudební knihovny, kde působil do roku 1961. Roku 1954 začal ve studovně Universitní knihovny pořádat komorní koncerty, v jejichž repertoáru měl výsadní postavení tehdy již světoznámý český skladatel Bohuslav Martinů. S významným skladatelem byl Zdeněk Zouhar v písemném kontaktu až do jeho smrti v roce 1959. Z popudu Zouhara zkomponoval Martinů cyklus písní pro ženský sbor na lidové texty nazvaný *Petrklíč*. Zouhar také řídil v lednu 1956 ve skladatelově rodné Poličce světovou premiéru kantáty *Otvírání studánek*. Hudba Bohuslava Martinů poté provázela Zdeňka Zouhara celým životem i tvorbou: zkomponoval *Variace na téma Bohuslava Martinů* pro symfonický orchestr, stal se spoluzakladatelem Společnosti Bohuslava Martinů a velkému českému skladateli věnoval roku 2001 svou monografii *Sborová tvorba Bohuslava Martinů*. Zdeněk Zouhar proslul jako tvůrce četných vokálních skladeb pro sbory různého obsazení a komorních instrumentálních děl. K jeho rozsáhlejším dílům patří opery *Proměna* a *Velká láska* a oratorium *Plameny kostnické*. Mezi jeho žáky v oboru kompozice se řadí například Silvie Bodorová, Radek Rejšek či Ingrid Silná.

V rámci své činnosti v Hudební knihovně tehdejší Universitní knihovny založil Zdeněk Zouhar v 50. letech 20. století tradici komorních koncertů a zásadním způsobem se tak zasloužil o zapojení této instituce do hudebního života města Brna. Návštěvníkům výstavy bude Zdeněk Zouhar představen nejen jako knihovník a pořadatel koncertů, na nichž zároveň účinkoval coby interpret, ale také jako skladatel, nadšený propagátor díla Bohuslava Martinů či jako hudební dramaturg brněnského rozhlasu a pedagog Janáčkovy akademie múzických umění.